

REVIEW OF LITERATURE

ಶ್ರೀಲಜಾ ಉಡಚಣ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಹಬ್ಬ, ನಿರ್ಧಾರ, ವಿಧಾನ ಸೌಧ

ದಾ. ಶಿವಗೆಂಗಾ ಯು. ಬೀಲಗುಂಡಿ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬಗಾರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲಬಗಾರ್.

ಭಾರತ ಹೈದರಾಬಾದ ಕನಾಟಕದ ಮಹತ್ವದ ಕವಿಯಿತ್ತಿ. ಇವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಐರಂದು ಜನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ತಂಡ ಗುರುಮಳಪ್ಪ, ತಾಯಿ ಪಾರ್ವತಿ, ಶ್ರೀಲಜಾ ಉಡಚಣರವರು ಸಮಾಜದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ಇವರ ಕವನಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತೋತ್ರವಾದ ಧೋರಣೆ, ಚಿಂತನಶೀಲತೆ, ಅಸಮಾನತೆಯ ಸಮಾಜ, ಇವರ ಕಾವ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಕಾಳಜಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅನುಭವಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯತೆ, ಸಮಶೂಲಕಗಳನ್ನು ಇವರ ಕಾವ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿರುವುದು ತೀಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಲಜಾ ಉಡಚಣರಿಗೆ “ಯುಗಾದಿ” ಹರುಷ, ಹೊಸತನ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಅಂದು ಹಣೆಗೆ ಕ್ಯು ಹಜ್ಜಿ ಕುಳಿತವರ ನೋವು, ನಿರಾಸೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಯುಗಾದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲು

.....
.....

ಮಾತು – ಮನಗಳ ದಾಂಪತ್ಯವೇ !”^೧

ಯುಗಾದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲು ಹೊರಟ ಕವಿಯಿತ್ತಿಗೆ ಯುಗಾದಿ ಹೊಸ ಹರುಷ ಹೊಸತನ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೂಬಳಿ ಚಂದ್ರಮ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಮಾವು ಬೇವು ಮಾತನಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಾಗಿ ಬಂದ ಕಂಬನಿಯ ಕಳೆಗೆ ಹೊನೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಹಣೆಗೆ ಕ್ಯು ಹಜ್ಜಿ ಕುಳಿತವರು ನೋಳವು ನಿರಾಸೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುವರು. ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೊಂಡ ಕೆಂಡ ದುವಿಡಿಯ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡ ಕಾಣುವುದು. ಕವಿಗಳ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ತಳಮಳವು ಹೊಸ ಯುಗಾದಿ ಬಿಸಿ ರಕ್ತದ ಫಲವೋ ಅಥವಾ ಕತೆಯಂತೆ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೊಗುವ ಕ್ರಾಂತಿ ಕಾವ್ಯವೋ? ಮೌನ ಮಥನದಲ್ಲಿ ಮಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾತು ಮನಗಳ ದಾಂಪತ್ಯವೇ ಕವಿಯು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವರು.

“ನನಗೆ ಯುಗಾದಿ ಬಂದಿರುವುದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ

.....
.....

ಎಳಿ ಎದ್ದೇಳಿ! ಎಂದೂ ಕೂಗಿ ಕರೆಯಲು ಬಧ್ವಾಗಿದೆ”^೨

ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಯುಗಾದಿ ಬಂದಿರುವುದು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಸಲ. ಇದೀಗ ಅದಕ್ಕೂಂದು ಹೊಸ ತಿರುವ ಬಂದಿದೆ. ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೊಸ ರೂಪ ತಂದಿದೆ. ಎಂದುಕೊಂಡು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ಶಿಖಿಂಡಿಗಳೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷಯೋಚರಿಸ್ತೇ ಆಗಿದ್ದವರು ಬರುಬರುತ್ತ ಒಂದೊಂದು ಬಿಟ್ಟು ರಕ್ತ ಹೀರುವ ರಣ ಹದ್ದುಗಳು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಗೋರಿ ಪ್ರಿಯರಾಗಿ ಗೊಮೃಟವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆ ಬೀಂದಿನ ಕುಸುರಿ ಕತ್ತರಿಯಲ್ಲಿ ಸವೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಬಂದಾಗ ಕೊಳೆ ಕಸವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡಿ ಮಂಜು ಸರಿಸಿ ಹೊಸ ಸ್ಪೃಷ್ಟಿಯು ಆಘಾತವುದು ಎಳಿ ಎದ್ದೇಳ ಎಂದು ಎಚ್ಚರದ ಕೂಗು ಕರೆಯಲು ಬಢ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುವುದು ಕೆಲಿಯು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕವಯತ್ತಿಯು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಹಾರ್ಯಸುತ್ತಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸುಧಾರಿಸುವದೆಂಬ ಭರವಸೆ ತಾಳುವುದು ದ್ವಂದ್ವ ನಿಲುವನ್ನು ತೀಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

“ನೂರು ಮೋಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ

.....

.....

ಗಗನ ಮುಟ್ಟಲಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಸುವ ಮೋಡಿ ನನ್ನದು.”^೫

ಕವಯತ್ತಿಯು ಕನಸು ಫಲ ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡುವವರು, ಅನುಭವಿಸುವರು, ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವರು ನೂರು ಮೋಹಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಕ್ಕನೆ ಬರುವ ಮಿಂಚಿನ ಗರೆಯನ್ನು ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಕಟೆಯಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜೆಲುವಿನಮೂ ಅರಳಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವರು. ಹರಿದು ಬಂದ ಅಭ್ಯರಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯಬೇಕೆನ್ನುವರು. ನೇತಾಡುವ ಹೊಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾರುದೂರ ಸರಿದರೂ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿ ಜಗಿ ಜೀವ ಮಂಬ ಬೇಕೆನ್ನುವರು. ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಗುಡ್ಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗೊಮೃಟವನ್ನು ಕಟೆಯವ ಶಿಲ್ಪ ನಾನಲ್ಲವಾದರೂ ಮಲಗಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರ್ತಿ ಗಗನ ಮುಟ್ಟಲಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಸುವ ಮೋಡಿ ನನ್ನದು ಎಂದು ಕವಯತ್ತಿಯ ಕವನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಕಾಡು ಕಡಿದು, ತರುಜಿ ತರುಬಿ

.....

.....

ಹಾರ್ಯಸು ಹಾರ್ಯಸು ಎಂದು ಸಂತ್ಯೇಸುತ್ತೇನೆ.”^೬

ಕಾಡು ಕಡಿದು ತರುಜಿ ತರುಬಿ ಕಂಟಿ ಕವಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬುಲ್ಲಾಡೋಜರನಿಂದ ಸವರಲಾರೆನಾದರೂ ದೇವದಾರುವಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ತಲೆ ಎತ್ತಿದ ಕನಸು ಮಾತ್ರ ನನ್ನದು. ಮೈಯೆಲ್ಲ ಮೆತ್ತಿರುವ ಈ ಕತ್ತಲೆಯ ಕತ್ತಿ ವರಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೆ ಪದರ ಚಮ್ಮೆ ಸುಲಿದು ನಿರಾಳದ ನಿರ್ಧಾರ ಇಣಿಕದರೂ ಹಡವಿಲ್ಲದ ಬಾಳು, ಕುದಿದು ಕುದಿದು ಸಣ್ಣಾದ ಸೀಳು ದಾರಿ ಹೆದ್ದಾರಿಗಾಗಿ ಕಾಡು ಕಾಡು ಗಜ ಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾರ್ಯಸು ಎಂದು ಸಂತ್ಯೇಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವರು. ಕಾಲ ಕೂಡಿ ಬಂದಾಗ ಕನಸು ನನಸಾಗುವದೆಂಬ ಆಶಾಭಾವ ಕವಿಗಳಿಂದು.

“ಸಾವಿರ ಜನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂಟಿಯಾಗಿ

.....

.....

ಒಳ ಸೇರುವುದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.”^೭

ಕವಯತ್ತಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಒಳ ಹೊರಗಿನ ಬದುಕನ್ನು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಳಿ ಎಳಿಯಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಜನರಿಂದರೂ ಯಾರಿಗೂ ಯಾರು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಲುವುದೇ ಇಲ್ಲಿ ರಾಧಿ. ನೋಕರರು ತಾವು ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನೋಡಿದೆ ಕಣ್ಣ ಮುಟ್ಟಕೊಂಡು ಗಬಗಬನೇ ತಿನ್ನುವುದೇ ಒಂದು ಮೋಡಿ. ಭ್ರಮಾಂಜಾರ ಹಣ ತಿನ್ನುವ ವ್ಯವಹಾರ ನಿತ್ಯವೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾರೋ ಪುರಂದರ ವಿಶಲ ಹೇಳ ಮಾಡಿಸಿದ ವಿರಕ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಸುತ್ತಲೂ ಕುರಿಗಳು ನರಿಗಳ ಗುಂಪು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮದಗಜಗಳ ಗುಂಪು ತಿರುಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ತಿನ್ನುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಅವುಗಳ ಒಳೆಯ ಗುಣವೆಂದರೆ ತಿಂದು ಕೂಗುವೆದಿಲ್ಲ. ಗುಳಮ್ಮನೆ ನುಂಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಕೈಸರಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಕಚೇರಿ ಕೊತಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತವೆ.

“ದಕ್ಷಿದ ಅವಕಾಶದಲ್ಲೇ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ

.....
.....
ಚಿಗುರಿನ ಬನ ತುಂಬಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೌಜನ್ಯ".^೨

ದಕ್ಷಿಂದ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಳ ಸೇರಿದರೆ ಸಾಚಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ ಮತ್ತು ಕೋಟಿಗೆ ಆತುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ಬಿಗಿದ ಮೋರೆ ಸೆಟೆಡ ಸೋಂಟ ನಗೆ ತುಸು ಹೊಗೆ ಹೊರಬರಲ್ಲೋ ಬೇಡವೆಂಬ ಧಗೆ, ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದು ಹರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಂದಾಗೋಮ್ಮೆ ಬದನೆಕಾಯಿ ಪುರಾಣ ಬರೇ ಉಪದೇಶ ಭರವಸೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುವ ಕಲೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ತಗತವಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಶಾಸಕಾಂಗ, ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಉಂಟಾಗುವುದು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಅದರ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಗುರಿದ ಬವ ತುಂಬಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೌಜನ್ಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ತಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಟುವ ಕಲಾಭಿನಯ

.....
.....
ಒಲವಿನ ಅಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ”^೨

ಇಂಪಾದ ಗಾಳಿಯೋಲ್ಲಿ ಕಿರುದ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಭಿನಯವನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಕತ್ತಲೆಯ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾನೇ ತಾನಾದ ಜೆಲವು ನಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡೆಗೆ ಯಾರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತುತ್ತು ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನಯರಾಗಿ ಕಲ್ಲು ಕಡೆಯ ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಪುಳುಕಿತರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣರಾದ ಈ ಕಾವ್ಯಕಾರರು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಬಂದು ಹೋಗುವ ಯಾತ್ರಿಗಳು ಧ್ಯಾನಿಸಬಹುದು. ಅದರ ಅಂತರಂಗದ ನಿದ್ದೆಯ ಹೋಗುವ ಯಾತ್ರಿಗಳು ಧ್ಯಾನಿಸಬಹುದು. ಅದರ ಅಂತರಂಗದ ನಿದ್ದೆಯ ಜೆಲುವ ಗಳಿಗಳನ್ನು ಜಾತ್ರೆ, ಜಾತ್ರೆಗಳು ಸರಿದರೆ ಒಲವಿನ ಅಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿದೂ ಬರಿದೂ ಎಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ೧ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫
- ೨ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫-೫೬
- ೩ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫
- ೪ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫-೫೬
- ೫ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫-೫೬
- ೬ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫
- ೭ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫-೫೬
- ೮ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫
- ೯ ಬಡಿಗೇರ ಮಹಾದೇವ : ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮು - ೫೫

ಡಾ. ಶ್ರಿವರ್ಗಂಗಾ ಯು. ಬೀಲಗುಂಡಿ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬಗಾಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲಬಗಾಂ.